

A fizetési mérleg alakulása a 2001. novemberi adatok alapján

A végleges számítások szerint 2001. novemberben 46 millió euró hiánnyal zárt a folyó fizetési mérleg. Az előző évi novemberi egyenleg 11 millió euró többletet mutatott. A változásban meghatározó az áruforgalom kiadási többletének növekedése, amelynek a folyó fizetési mérleg egyenlegre gyakorolt hatását némileg ellensúlyozta a szolgáltatásokon megjelenő nagyobb bevételi többlet. A szezonális hatások kiszűrésével számított egyenleg 105 millió euró hiányt mutat. Novemberben az adósságot nem generáló tőketételeknél mért nettó forrásbeáramlás 125 millió euró volt.

2001. november végén a jegybanki tartalékok értéke 12,7 milliárd euró volt. A nemzetgazdaság bruttó adósságállománya 0,5 milliárd euróval nagyobb, míg a nettó külföldi adósságállomány 0,2 milliárd euróval alacsonyabb az előző hónapban mért értéknél. A tranzakciók egyenlege 0,1 milliárd euróval, a keresztárfolyamok, ár és egyéb állományváltozások hatása 0,4 milliárd euróval növelte a bruttó külföldi adósságot. A nettó külföldi adósság változását lényegében a tranzakciók 0,2 milliárd eurós csökkentő hatása határozta meg. A forintban denominált jegybanki értékpapírok és állampapírok állománya 2001. november végén 4,0 milliárd euró volt, 0,2 milliárd euróval magasabb az előző havi adatnál.

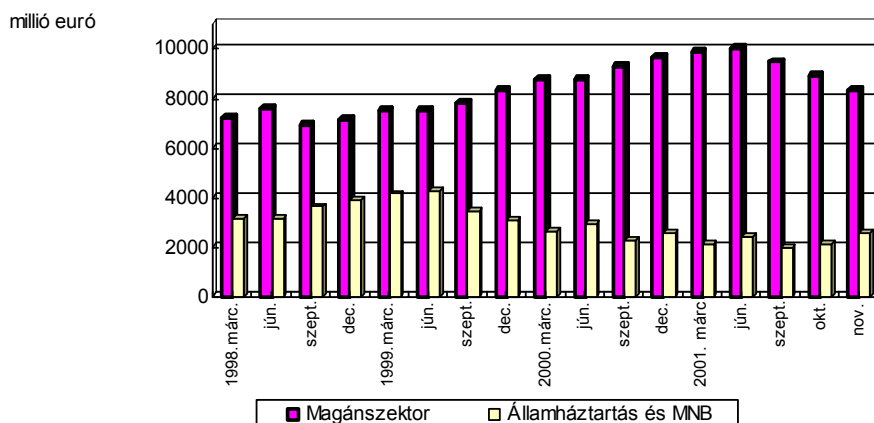
Magyarország külfölddel kapcsolatos adósságállományának alakulása

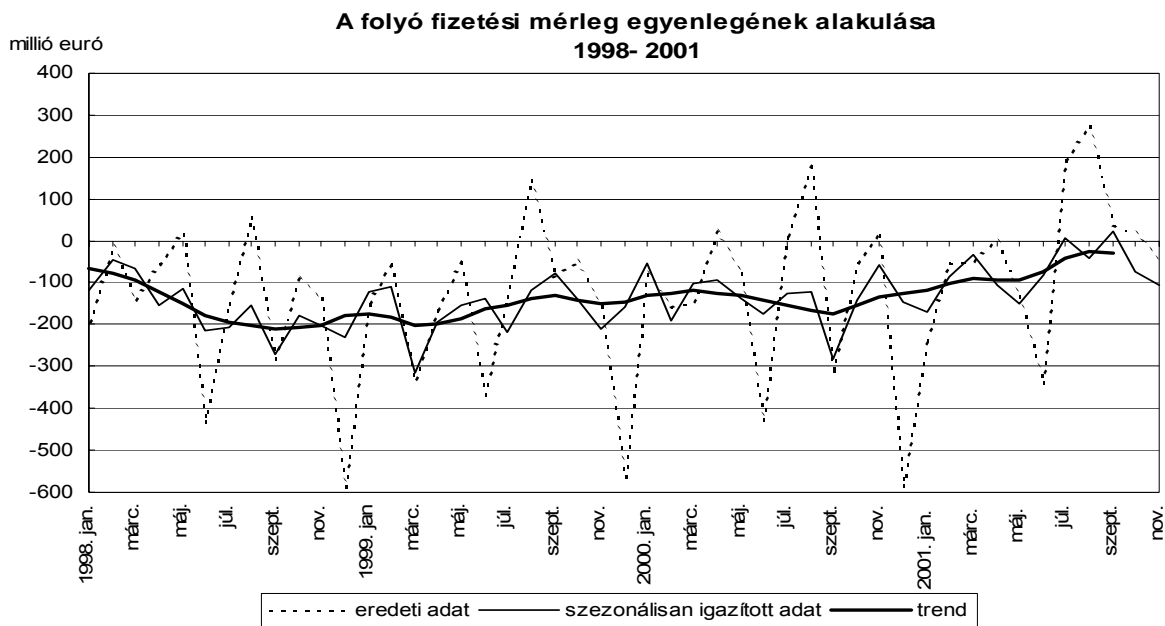
	Milliárd euró	
	2001 okt.	2001 nov.
I. Nemzetgazdaság (S.1), bruttó adósság (A+B)	36,6	37,1
A: Államháztartás és MNB (S.13+S.121)	16,9	17,1
A.1. ebből: forint értékpapírok	3,8	4,0
B. Magánszektor (S.1-S.13-S.121)	19,7	20,0
B.1. ebből: tulajdonosi hitelek	4,6	4,7
II. Nemzetgazdaság (S.1), nettó adósság (A+B)	11,0	10,8
A: Államháztartás és MNB (S.13+S.121)	2,1	2,5
A.1. ebből: forint értékpapírok	3,8	4,0
B. Magánszektor (S.1-S.13-S.121)	8,9	8,3
B.1. ebből: tulajdonosi hitelek	4,2	4,4
III. Nemzetgazdaság (S.1), devizában fennálló bruttó adósság^{a)}	28,1	28,3
IV. Nemzetgazdaság (S.1), devizában fennálló nettó adósság^{a)}	3,0	2,4

a) tulajdonosi hitelek nélkül

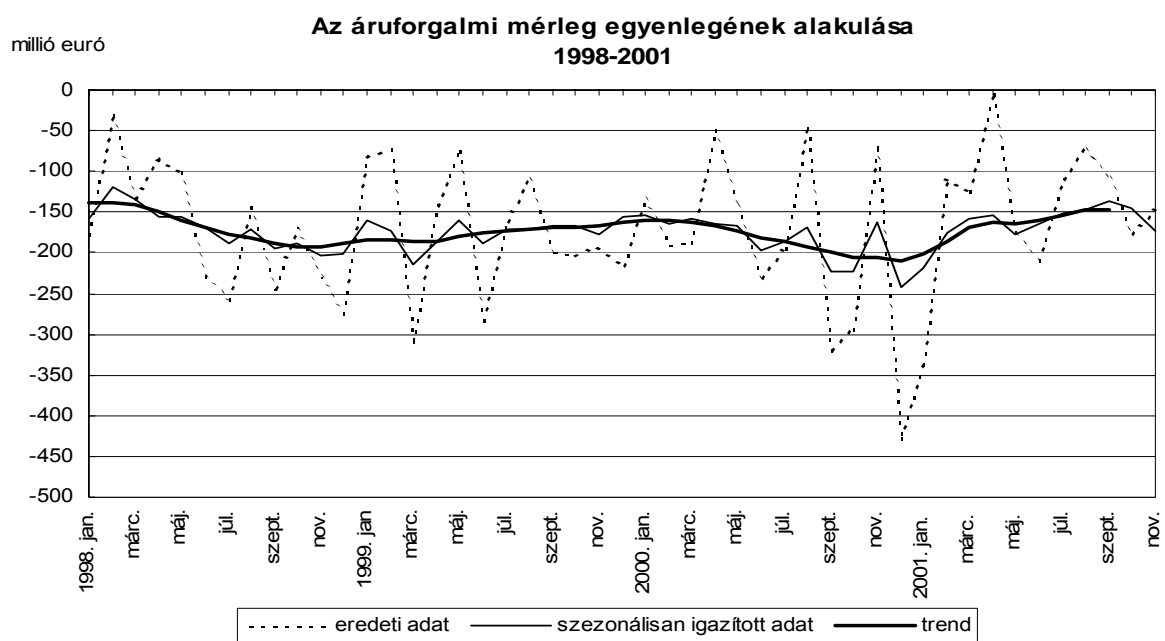
N.B.: Kerekítés miatt az összesen adatokban eltérés lehet

Magyarország nettó adósságállománya, 1998-2001 (szektoronként, tulajdonosi hitelekkel)

2001. novemberben az áruforgalom egyenlegének kiadási többlete 2827 millió euró export és 2976 millió euró import egyenlegeként alakult ki. A kivitel 181 millió euróval, a behozatal 258 millió euróval magasabb az előző év azonos havi adatánál. A szezonálisan kiigazított egyenleg novemberben az előző havit közel 30 millió euróval meghaladó hiányt mutat.

2001. novemberben az idegenforgalom 352 millió euró bevétele 47 millió euróval meghaladja az előző évi novemberi értéket, míg a 120 millió euró kiadása megegyezik az előző évi adattal. A szezonális hatások kiszűrésével számított idősor alapján az idegenforgalmi egyenleg trendje 2000 nyaratól folyamatosan növekvő, 200 millió eurót meghaladó bevételi többletet mutat. A vizsgált hónapban az idegenforgalmon kívüli szolgáltatások kiadási többlete 50 millió euró volt, ami 13 millió euróval nagyobb az előző év azonos havában mért értéknél. *Az euróvezet tagvalutáinak megszűnése miatt a*

lakosság a korábban készpénzben tartott külföldi fizetőeszközök egy részét számlára helyezte vagy átváltotta forintra. Az így befizetett illetve átváltott valutának - a rendelkezésünkre álló valutaforgalmi idősorok elemzésével - becsült értékét, 30 millió eurót a novemberi fizetési mérleg összeállításakor a pénzügyi mérlegben számoltuk el. E tényezőnek nincs hatása a novemberi idegenforgalom, illetve a folyó fizetési mérleg egyenlegére.

A tőkebefektetésekhez kapcsolódó 114 millió euró nettó jövedelemkiáramlás – mind a profitjellegű nettó kifizetést, mind pedig az adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó nettó kamatkiadást tekintve – kismértékben magasabb az előző évi értéknél.

A viszonzatlan folyó átutalások novemberi 35 millió euró bevételi többlete 5 millió euróval marad el a tavaly novemberben regisztrált értéktől.

A nem adóssággeneráló finanszírozás formájában megjelenő tőkemozgások egyenlege novemberben 125 millió euró volt. A pénzben, tulajdonosi részesedés formájában megvalósuló közvetlen befektetések értéke 108 millió euró Magyarországra és 12 millió euró külföldre irányuló tőkebefektetés mellett alakult ki. A tulajdonviszonyt megtestesítő portfólió befektetéseknél jelentkező nettó forgalom 30 millió euró forrásbeáramlást mutatott.

A folyó fizetési mérleg alakulása

Millió euró

	2000				2001			
	szept.	okt.	nov.	jan-nov.	szept.	okt.	nov.	jan-nov.
1. Áruk, egyenleg	-320	-294	-72	-1867	-108	-177	-149	-1583
1.1. Export	2280	2475	2646	24918	2436	2696	2827	28390
1.2. Import	2600	2769	2718	26784	2545	2873	2976	29973
2. Szolgáltatások és jövedelmek, egyenleg	-19	202	43	398	74	153	69	773
2.1. Szolgáltatások*, egyenleg	218	241	149	1916	262	238	183	2375
2.1.1. Export	633	680	630	6201	758	792	753	7932
2.1.2. Import	414	440	481	4285	496	554	569	5557
2.2. Jövedelmek, egyenleg	-238	-39	-106	-1518	-188	-85	-114	-1602
2.2.1. Adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem, egyenleg	-97	-21	-91	-726	-54	-50	-98	-742
2.2.2. Nem adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem, egyenleg	-142	-18	-14	-794	-134	-36	-17	-864
2.2.3. Munkajövedelmek, egyenleg	1	1	-1	3	0	1	1	4
3. Vizszontatlan folyó átutalások, egyenleg	29	37	40	432	73	41	35	468
4. Folyó fizetési mérleg egyenlege	-311	-55	11	-1037	39	17	-46	-341
5. Nem adóssággeneráló finanszírozás, egyenleg	31	-99	-320	177	99	235	125	1111
5.1. Részvény és egyéb tulajdonosi részesedés, egyenleg	85	27	-271	790	78	306	95	1044
5.1.1. Külföldön, egyenleg	-145	-11	-117	-355	-14	-6	-12	-406
5.1.2. Magyarországon, egyenleg	229	37	-154	1145	92	312	108	1450
5.2. Portfólió befektetések, tulajdonviszonyt megtestesítő értékpapírok, egyenleg	-54	-126	-50	-613	20	-70	30	67

*- ebből: Idegenforgalom, egyenleg	259	243	186	2382	301	266	233	2735
bevétel	355	330	305	3444	426	384	352	4089
kiadás	96	87	120	1062	124	119	120	1354

N.B.: Kerekítés miatt az összesen adatokban eltérés lehet

A folyó fizetési mérleg alakulása (szezonálisan kiigazított adatok) ^{a)}

Millió euró

	2001										
	jan.	febr.	már.	ápr.	máj.	jún.	júl.	aug.	szept.	okt.	nov.
1. Áruk, egyenleg	-218	-175	-158	-153	-177	-164	-152	-146	-137	-146	-172
1.1. Export	2487	2491	2541	2590	2542	2614	2657	2582	2637	2657	2683
1.2. Import	2758	2610	2653	2747	2756	2830	2847	2721	2698	2792	2892
2. Szolgáltatások és jövedelmek											
2.1. Szolgáltatások											
2.1.1. Idegenforgalom, egyenleg	223	216	230	233	238	245	263	248	259	250	265
bevétel	340	331	345	344	363	373	390	386	385	382	387
kiadás	109	117	110	112	125	116	125	131	119	130	123
2.1.2. Egyéb szolgáltatások, egyenleg	-62	-53	-29	-14	-28	-49	9	-28	-47	-43	-58
bevétel	320	300	314	340	339	351	417	383	353	377	365
kiadás	373	368	364	370	375	384	393	397	401	413	419
2.2. Jövedelmek											
2.2.1. Adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem, egyenleg	-55	-60	-57	-85	-88	-80	-68	-57	-55	-78	-80
2.2.2. Nem adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem, egyenleg	-55	-56	-59	-159	-58	-67	-63	-58	-60	-63	-62
2.2.3. Munkajövedelmek, egyenleg	-1	0	-1	1	1	1	0	0	0	1	1
3. Vizszontatlan folyó átutalások, egyenleg	50	35	30	43	31	31	45	39	59	43	40
4. Folyó fizetési mérleg egyenlege	-171	-84	-35	-105	-150	-82	6	-43	21	-72	-105

A folyó fizetési mérleg alakulása (szezonálisan kiigazított adatok) ^{a)}

Millió euró

	2000											
	jan.	febr.	már.	ápr.	máj.	jún.	júl.	aug.	szept.	okt.	nov.	dec.
1. Áruk, egyenleg	-153	-165	-159	-165	-167	-196	-187	-168	-223	-222	-163	-243
1.1. Export	2022	2055	2150	2184	2286	2306	2296	2441	2402	2476	2495	2533
1.2. Import	2153	2198	2333	2332	2514	2429	2436	2575	2690	2726	2635	2827
2. Szolgáltatások és jövedelmek												
2.1. Szolgáltatások												
2.1.1. Idegenforgalom, egyenleg												
bevétel	194	209	187	218	206	208	209	218	221	224	221	212
kiadás	281	307	275	323	303	291	300	314	317	326	340	336
2.1.2. Egyéb szolgáltatások, egyenleg												
bevétel	95	95	96	97	93	88	92	94	93	103	112	126
kiadás	-19	-19	-55	-62	-40	-41	-43	-82	-49	-17	-47	-85
2.2. Jövedelmek												
2.2.1. Adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem, egyenleg												
bevétel	235	235	215	214	234	242	241	266	284	336	295	323
kiadás	254	259	267	266	274	276	270	362	354	358	356	374
2.2.2. Nem adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem, egyenleg												
bevétel	-67	-80	-52	-65	-59	-68	-51	-74	-84	-52	-82	-78
kiadás	-54	-51	-53	-47	-60	-41	-45	-61	-57	-53	-49	-52
2.2.3. Munkajövedelmek, egyenleg												
bevétel	1	0	1	-1	0	1	0	0	1	1	-1	0
kiadás												
3. Vizszontatlan folyó átutalások, egyenleg	38	34	46	34	52	49	28	45	26	39	41	34
4. Folyó fizetési mérleg egyenlege	-52	-190	-101	-93	-137	-175	-128	-121	-283	-141	-59	-147

* * * * *

Tájékoztatásul közöljük, hogy 2001. november hónapban az euró átlagos árfolyama 251,09, a dollár átlagos árfolyama 283,15 forint, valamint az euró hó végi árfolyama 251,63, a dollár hó végi árfolyama 283,91 forint volt.

* * * * *

^{a)} Módszertani megjegyzések a szezonálisan kiigazított adatokhoz:

A folyó fizetési mérleg összetevőire elvégzendő szezonális kiigazítás 2001 folyamán az alábbi módszerrel történik:

- 1) A SEATS TRAMO segítségével a 2000. decemberi végleges adatokkal végződő idősorok tulajdonságainak legjobban megfelelő modell-beállításokat az év egészére fixáltuk. A publikált új adatokat ebben a modellben igazítjuk 2001 folyamán. A megjelenő új adatok figyelembevételével a korábbi időszakra vonatkozó szezonálisan kiigazított adatok változnak.
- 2) Az egyenlegekre nézve a publikációkban direkt kiigazítást alkalmazunk, az eredeti adatokból képzett egyenleg sorokra közvetlenül végezzük el a szezonális kiigazítást. Ebből következően az összetevők szezonálisan kiigazított adataiból nem állítható elő az egyenleg szezonálisan kiigazított adata.
- 3) A trendadat a szezonálisan kiigazított adatoknak szimmetrikusan a centrumtól távolodva csökkenő súlyú öthavi mozgóátlaga. ($y_t = 1/9x_{t-2} + 2/9x_{t-1} + 3/9x_t + 2/9x_{t+1} + 1/9x_{t+2}$)
- 4) A munkajövedelmek idősora nem tartalmaz szezonális hatásokat, ezért a táblázatban az eredeti adatok szerepelnek.

Módszertani megjegyzések a publikációhoz, táblázatokhoz:

- 1) A szektorok és alszektorok neve után szereplő kód (pl. S.121) a nemzetközi gyakorlatban általánosan használt osztályozás megfelelő csoportjára utal. Az egyes szektorok tartalmi leírása az MNB honlapján a Pénzügyi adatok/Statiztika címszó alatt „Az új statisztikai szektorbontás 2001. júniusától” található (www.mnb.hu).

Budapest, 2002. január 18.

MAGYAR NEMZETI BANK
STATISZTIKAI FŐOSZTÁLY